

Polnina v državi SHS pavšaitrana.

Naročnina listu: Celo leto K 120—, pol leta K 60—, četrt leta K 30—. Izven Jugoslavije: Celo leto K 150—. Inserati ali oznanila se za računajo po dogovoru; pri večkratnem inseriranju primeren popust. Upravništvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

Posamezna številka stane 1 krono.

„Straža“ izhaja v ponedeljek, sredo in petek. Uredništvo in upravništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — Z uredništvom se more govoriti vsak dan samo od 11. do 12. ure dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste. — Telefon št. 220.

3. številka.

Maribor, dne 10. januarja 1921.

Letnik XIII.

Rudarski štrajk v Trbovljah.

Ko to pišemo, traja še rudarski štrajk v Trbovljah. Kako se bo končal, ne vemo, a brez dalekosežnejših posledic gotovo ne bo, kajti vprašanja, ki so se sprožila, se ne bodo več dala odstraniti z dnevnega reda.

Vprašanje štrajka je stopilo v ozadje. Za javnost sedaj ni tolike važnosti, koliko se bo plača rudarjev povšala, a tudi ne, koliko se bo podražila cena premoga. Vprašanje, ki se je sprožilo, je: Kako prijeti kapitalistične družbe, da ne bodo mogle prikrivati svojih dohodkov? Dokler ne vemo, koliko zasluži kapitalist, smo proti njemu brez moči. Delavci in uslužbenci prisilijo s štrajkom, da jim nekoliko zviša plače, potem pa toliko bolj podraži izdelke in ljudstvo je na istem ali na slabšem kot poprej. Treba je dobiti vpogled v njegove dobiček, potem ga pa primerno prističiti.

Ko kmetu predpišejo dohodninski davek, mu naštejejo prav natančno do zadnjega preščka, koliko je pridelal. Velike kapitalistične družbe, kakor je trboveljska, imajo pa nešteto načinov, da prikrivajo svoj dobiček, a pri tem pa jim ni treba niti riskirati, da bi prišla v nasprotje z državno postavbo. Vsako prikrivanje dohodkov izvrši lahko čisto postavnim potom. To so takozvani »bančni posli«.

V Trbovljah je pričela med rudarji in družbo posredovati vlada in slednjič stavila na obe strani neke vrste ultimatum. Za delavce predlaga 25 odstotkov povišanje plače, napram družbi se pa izjavlja, da ne dovoli povišanja cen premoga popreje, nego da posebna vladna komisija, pri kateri bodo tudi zastopniki družbe in delavstva pregleda knjigovodstvo družbe in ugotovi, v koliko je to povišanje v resnici potrebno.

Ta vladna izjava je zelo dvorezen nož in sicer tako, da reže delavstvo veliko bolj globoko, kakor pa družbo. Delavci naj gredo takoj na delo, samo na obljubo, da dobe 25 odst. povišanja, če tudi nimajo nobenega zagotovila, da bo družba držala, kar predlaga vlada. Pred vsem bi morali imeti delavci, preden gredo na delo, zagotovilo od družbe, da bo tudi ona sprejela pogoje, kar zadeva povišanje plače in kar zadeva komisijo. Med tem je pa družba ta pogoj že odločno in robato odklonila. V novejših časih homo težko našli slučaj, da bi kakšna kapitalistična družba na bolj aroganten in nesramen način odklonila posredovanje vlade, kakor je ta. Družba odločno noče, da bi kdo pogledal njene profite. Če delavcem nekoliko poviša, hoče še bolj povišati cene premoga, da tudi sama kaj zasluži pri splošni revščini. Družba pravi, da vlada nima pravice pogledati v njene knjige. Država sme pogledati v hlev slehernega kmetiča, v klet vsakega krčmarja, sme zapečatiti vsak žganjarski kotel, a ne sme pogledati poslovanje velike kapitalistične družbe! Dalje pra-

vi družba, da vlada nima pravice določiti mezd rudarjem in cen premoga. Država bi torej morala samo garati in plačevati za družbo. Skrbí naj v interesu družbe za mir in red, vzdržuje sodnije, šole, ječe, bolnišnice itd. — da omogoči družbi delati profite, država služi s poštnimi, železniciami itd. družbi, toda ne sme pogledati, koliko dobička ima družba, se ne sme ničesar brigati za cene in plače. Ako sme država v interesu skupnosti in skrajni sili celo mobilizirati delavce ter jih z vojaško močjo prisiliti, da delajo, sme pač tudi prisiliti podjetnika, da jih pošteno plača in da s prevelikimi cenami ne odira občinstva. Od zahteve, da sme državna komisija, pri kateri se nahajajo tudi zastopniki delavstva in konsumentov, pregledati, koliko dobička dela podjetnik, in potem temu primerno določiti plače in cene, ne smemo odnehati. Pri trboveljski družbi se je to vprašanje sprožilo in ostati mora odslej na dnevnem redu.

Sicer pa nimamo nobenega zaupanja, da bi vlada dovolj energično prišla to zadevo. Dokaz nam je pisava ljubljanskega dnevnika »Jutro« v št. 4, kjer v članku, ki je očitno inspiriran od krogov, ki stoji zelo blizu vladnim jaslim, razodeva čudno skrb za podjetje velekapitalistov. Za delavce ima samo splošne fraze, za kapitaliste pa zelo realno skrb. Po našem mnenju bo kapitalist že skrbel sam zase, če tudi na škodo ljudstva in države, država in vlada ima pa pred vsem skrbeti za revno delavno ljudstvo.

Naravnost presenetljivo površnost pa razodeva »Jutro« z zadnjim stavkom dotičnega članka: »Zavedati se moramo, da je treba ščititi tudi eksistenco podjetja, ki mora živeti, da živi delavstvo in da ne zastane kri v telesu našega narodnega gospodarstva. Eksperimentov s socializacijo premogokopov, ki spadajo med najopasnejše čelga problema, današnji časi ne pripuščajo.« Clankarju bo znano, da ima država velenjski rudnik, kakor tudi mnogo drugih rudnikov. Lahko bi vedel, koliko rudnikov je že pred vojno posedala nemška država. Vedel bi naj, da je poddržavljenje rudnikov ne samo zahteva vseh socialističnih strank, ampak tudi vseh resnih meščanskih strank. Socializacija rudnikov — oziroma poddržavljenje — je tudi ena izmed temeljnih programatičnih točk naše stranke. Svoobodno »Jutro«, da je zoper socializacijo — saj je poddržavljenje samo ena izmed oblik socializacije — toda potem naj ne trdi, da je demokratičen list, potem je jasno, da je samo zagovornik velekapitalistov. Vsekakor je pa zahteva po poddržavljenju rudnikov, ki je tako stara, široko vkoreninjena in v razmerah vtemeljena, postala že nujna socialna in državna potreba ter je ne bo mogoče odlagati do časov, ko delavci ne bo več občutili socialne bede.

Občni zbor Slov. kršč. soc. zveze za Štajersko.

Na dan Sv. Treh kraljev popoldne se je v Celju v vrtni dvorani pri Belem volu vršil občni zbor Slov. kršč. soc. zveze za Štajersko. Kljub neugodni železniški zvezi se je odzvalo povabilu na občni zbor zelo lepo število udeležencev.

Predsednik SKSZ, poslanec doktor Hohnjec otvori zborovanje, pozdravi navzoče, posebno častnega predsednika SKSZ dr. Korošca ter poda na to glavne smernice za obnovo naše izobraževalne dela. Govor smo že objavili. Tajnik SKSZ Krajnc prečita poročilo o delovanju SKSZ v zadnjih dveh letih.

Slov. kršč. soc. organizaja se ves čas od prvega občnega zbora po vojni nahaja v stanju reorganizacije. Leta 1914 je štela SKSZ v Mariboru 167 društev, 61 mladeniških in 77 deklških zvez.

Reorganizacija se je pričela z obnovitvijo tel. odseka Orla v Mariboru januarja 1919 in z občnim zborom SKSZ marca istega leta. Na tem občnem zboru izvoljeni odbor se je konstituiral sledeče: dr. Jos. Hohnjec, predsednik; dr. K. Capuder, podpredsednik; prof. Iv. Bogovič, blagajnik; p. Bernard Ambrožič, tajnik. Odborniki: Dragotin Arlič, kaplan; A. Lasbacher, kaplan; Fr. S. Gomilšek, župnik; dr. A. Jerovšek, ravnatelj; dr. Fr. Kovačič, prof.; dr. Jos. Leskovar, odvetnik; Vl. Pušenjak, nadrevizor; dr. M. Slavič, profesor; Fr. Spindler, župnik; A. Stupica, ravnateljica; Fr. Tovornik, kaplan in Fr. Žebot, urednik.

Novi odbor je razposlal okrožnice in vprašalne pole vsem župnim uradom in mariborskem, ptujskem in ljutomerskem okrajnem glavarstvu. Iz odgovorov je razvidno, da je pričelo takoj po

prevratu na tem ozemlju zopet delovati 29 izobraževalnih društev z 2721 člani in 15 tel. odsekov Orlov. Koncem leta 1919 in začetkom 1920 je začela SKSZ prirejati deloma v zvezi s KZ izobraževalne tečaje, katere je večinoma vodil predsednik dr. Hohnjec. Tudi Orlovska zveza je za orlovsko organizacijo priredila vaditeljske tečaje. Izobraževalnih tečajev je bilo po celem Spod. Štajerskem od decembra 1919 do februarja 1920 21.

V poletni dobi 1920 se je osredotočilo vse organizatorično delo z ozirom na veliki I. slov. orlovski tabor na Orlu. Prirejali so se telovadni nastopi po večjih krajih (Hoče, Središče, Ljutomer, Rajhenburg itd.) Organizirala so se nova orlovska okrožja v Ljutomeru in Ptujju in novi odseki v Prekmurju. Pričeli so se ustanavljati orliški krožki.

Silno mnogo dela in sile pa je zahteval krasno vspeli mariborski orlovski tabor sam. Ogromno delo za prenočevanje, prehrano in za olepšavo mesta je slonelo večinoma na članih odbora SKSZ.

Po letu 1920 so se pričeli prirejati deklški tabori (St. Lenart, Jarenina, Brinjeva gora, Sv. Ignacij nad Mariborom, Gora Oljka itd.) da se obnovi in času primerno reorganizira važna deklška organizacija. Po taboru se je pričela tudi orlovska organizacija po enotnih načelih reorganizirati. Cela Slovenija se razdeli v manjša orlovska okrožja. Ta reorganizacija se sedaj vrši.

Predavanj so izobraževalna društva priredila precej. Predavatelji so bili deloma domači kulturni delavci, deloma pa so prihajali iz obeh središč: Maribora in Celja. Tudi iger je bilo precej. Vendar se vse to daleko še ne more primerjati z živahnim predvojnim delom. Mnogo društev še vedno ni pričelo z delovanjem. Posebno je obžalovati da se je mnogo lepih knjižnic raztrosilo, kar pomenja nenadomestljivo izgubo.

V Mariboru je SKSZ prirejala v letih 1919 in 1920 redna tedenska predavanja z mnogimi diskuzijami.

Vsled pomanjkanja prostora pa ni bilo mogoče urediti knjižnice, ki bi lahko služila našim izobraževalnim društvom po deželi (potovalne knjižnice). Pač pa se je nekaj knjig iz knjižnice posodilo knjižnici lepo delujoče Dijaške zveze v Mariboru.

Denarnega prometa ni imela SKSZ. Blagajnik je nekaj izdatkov poravnal iz svojih sredstev. Predavatelji so nosili večinoma stroške sami, deloma so jih povrnili društva. Orlovska organizacija je v denarnem oziru popolnoma samostojna. Denarno stanje je tole. Na hranilnih knjižnicah Spodnještajerske ljudske posojilnice je vloženi skupaj 217 K 13 v.

Natančnega pregleda čelga stanja organizacije v tem trenutku ni mogoče podati. Treba bodi pač še nadaljne reorganizacije in zlasti živahne inicijative novega odbora in sploh vse naše javnosti, da se pozone izobr. delo v tek. Zatorej: Naprej na delo za krščansko izobrazbo!

Dr. Korošec je v globoko zamišljenem govoru tolmačil sedanje socialne rane ter opozoril, kako je treba ravno zdaj po vojni še mnogo bolj skrbeti za izobrazbo razuma, vzgojo srca in zdravje telesa. To trojno nalogo naj vršijo naša izobraževalna društva. Govor priobčimo.

Poslanec Martin Krajnc povdarja potrebo skupnega naročevanja in skupno čitanje naših listov. Ne smemo čitati samo dnevnih novic, ampak zasledovati svetovne dogodke, potem tudi nezadovoljnost z našo državo ne bo našla odprti duri v naša srca, ker bomo videli, da so po drugih državah razmere še slabše. K izobraževalnemu delu moramo pritegniti vse zmožne ljudi v župniji, da se razbremenijo rame naših dušnih pastirjev, ki morajo nositi vsa društvena bremena. Pridobivajmo med ljudstvom novih kulturnih delavcev, iščimo med ljudstvom zmožnih ljudi ter vzgajajmo govornike in voditelje naših izobraževalnih društev.

Dr. Ogrizek predlaga nov odbor:

Predsednik dr. Josip Hohnjec, narodni poslanec; podpredsednik dr. Karel Capuder, profesor; blagajnik Ivan Bogovič, profesor. Odborniki: Marica Bregant, učiteljica v Slivnici pri Mariboru; Franc S. Gomilšek, župnik, Sv. Benedikt v Slov. gor.; dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne; dr. Francšek Kovačič, prof. bogvslovja; Anton Krepek, delavski tajnik v Mariboru; Marko Krajnc, strankin tajnik v Celju; Anton Lasbacher, kaplan v Celju; dr. Josip Leskovar, odvetnik v Mariboru; Drago Tratnik, načelnik Orla v Mariboru; dr. Karel Verstovšek; Ivan Vesenjaj, profesor v Mariboru; Franjo Žebot, urednik v Mariboru.

Nato pokaže na vzgledih iz vsakdanjega gospodarskega življenja, kake važnosti je izobrazba, čitanje časopisov. Izobrazbe ne smemo samo zase obdržati, ampak jo moramo širiti! Izobražen človek ne veruje praznim obljubam agitatorjev, pa se tudi ne da od njih nahujskati in prepajati s samim črnim nezadovoljstvom. Dr. Šilar povdarja, naj ustanavljajo naša izobraževalna društva posebne dramatične in pevske odseke. Kaplan Krošl želi, da dobivajo društva stalnih navodil od osrednjega vodstva in opozarja, da se izobraževalno delo ne sme vršiti samo v okvirju Orla kakor dosedaj, ampak naj se izobraževalnega dela udeležujejo vsi stanoviti. Vse izobraževalno delo bo treba pametno decentralizirati: osrednje vodstvo, dekanjski odbori, krajevna društva. Slov. Gospodar ali tudi Straža naj imata vsaj od časa do časa posebno prilogo za izobraževalne organizacije. Dr. Hohnjec omenja, da je osrednje vodstvo pač dajalo navodil in inicijativ, da pa mnogi krajevni in okrajni činitelji niso storili v tem oziru svoje dolžnosti in so izobraževalno delo kljub podbudi od osrednjega vodstva zanemarjali. Slov. Gospodar pa da bo po možnosti ali prinašal posebno izobraževalno prilogo ali pa posvetil primerno prostora izobraževalnim člankom in spisom. Samo treba je, da voditelji izobraževalnih društev pošiljajo uredništvu dovolj gradiva, tikajočega se izobraževalnega dela.

Poslanec Krajnc predlaga, naj se izobraževalna društva, ki se kljub pozivom osrednjega vodstva ne zganajo in ne storijo svoje dolžnosti, v listih javno ugotovijo. Terezija Šketa, odbornica savinjskega deklškega okrožja, opozarja, naj se dekanjske Dekliške zveze tudi po drugod ustanovijo. Obžaluje, da se odbornice že obstoječih dekanjskih zvez ponekod nečjejo odzvati povabilu na sestanek, ki bi njih delo zopet obnovil in poživil.

Po dveurnem razgovoru in posvetovanju predsednik SKSZ dr. Hohnjec zaključil lepo uspelo zborovanje z željo, da bi nasveti, ki so se podali na tem občnem zboru, našli odmev širom domovine ter vzbudili naše izobraževalno delo k novemu plodonosnemu življenju.

Politični pregled.

JUGOSLAVIJA.

Od dne do dne je bolj jasno razvidno: brez Hrvatov in Slovencev ne bo ustave in centralizma bo odklenkalo. Pašičeva vlada, ki je bila za silo zveržena na centralistično buržujski podlagi, se je začela tako majati, da je veliko vprašanje, ako se bo še sploh predstavila konstituantni seji 12. t. m. Radikalci in demokrati so se sicer sporazumeli glede sestave Pašičeve vlade a to sporazumljenje je bilo le nekako trenutno navidežno in brez sodelovanja najmarkantnejše in najrazsodnejše politične osebnosti Stojana Protića. Pašič je računal na sodelovanje v vladi pri zemljoradnikih in muslimanih. V to zadnem upu je danes bridko varan Pašič, vladni radikalci in demokrati. Križ in skoro gotovo ostavko Pašičeve

vlade pa ne bo toliko pospešila opozicija, ampak razkol med sedanjimi vladnimi mogočnjaki samimi: radikali in demokrati. Obe politični struji: radikali in demokrati preživljata vsaka zase ostre notranje krize, ki bodo v nekaj dneh izpodnesle tla Pašičevemu kabinetu. Stojan Protič, edini resni, trezni in vplivni poznavatelj slovanskih razmer, odločen nasprotnik centralizma, nasprotnik Pašičevega sporazuma z demokrati, grozi radikalom z izstopom iz stranke. Da bo Protič potegnil znatni in treznejši del radikalov za seboj, je dejstvo. Enako kot radikalnem klubu se godi tudi jugoslovanski soli — demokratom, ki so kljub SHS ujedinenju v razkolu, če ne v razsulu. V demokratski stranki moramo predvsem ločiti srbske samostalce pod vodstvom Draškovića in Davidovića in pa demokrate pod komando dr. Veljkovića in dr. Čubrovića. Drašković-Davidovićeve demokratske skupine je bila proti sporazumu z radikali, katerega je zagovarjal in se zanj ogreval Veljković s svojimi pristaši. Ta razdor med demokrati pa je postil slavni Pribečević, ki se je postavil na opozicijsko stališče Drašković-Davidovićeve skupine proti radikalcem. Gotovo dejstvo je, da bo ostala centralistična struja med radikali in demokrati v znatni manjšini in da je demisijski Pašičev kabinet zapovedno dejstvo.

Muslimani so se postavili odločno na Protičovo stališče in so pripravljeni za vstop v vladno le tedaj, ako se bo nadaljevala Protičeva politika, ki daje edina jamstvo pravice SHS narodu.

Izstop Protiča iz radikalne stranke, kar je baje fakt, bo imel dalekosežne politične spremembe za posledice.

Pribečević je vodil za svojega bivanja v Zagrebu pogajanja glede sestave zagrebske vlade. Banskim kandidatom se imenujeta: Dr. Tomljenović in dr. Lukinić.

ITALIJA.

Italija je na slovesen način proglasila aneksijo Zadra 5. t. m. Tozadevna svečanost se je izvršila mirno ter brez incidentov.

RUSIJA.

Ukrajinski ustaši so zavzeli po uničenju 41. sovjetske divizije ozemlje južno od Odese in Nikolajeva in ogrožajo Odeso. Vstaško gibanje prodira po zasedbi Jelizavetgrada proti Kijevu.

Časopisje poroča o propadu boljševikov pri volitvah v nadzorovalne svete tovarni in industrijskih organizacij po vseh večjih ruskih mestih.

Ruska konstituenta je začela 8. t. m. zborovati v Parizu v palači Renaissance Française. Ta konstituenta je bila izvoljena decembra l. 1917. Zborovala je samo enkrat v januarju 1918, nakar so jo pregnali boljševiki. Tokratnega zborovanja se udeležuje 40 članov pod predsedstvom revolucionarnega socialista Černova. Zborovanja se udeležuje več uglednih ruskih osebnosti kot: bivši ministrski predsednik Kerenski, Miljukov, Maklakov in več bivših članov dume.

Politična poročila.

P RADIČEVCI IN DR. TRUMBIČ. Konferenca radičevcev v Zagrebu se je udeležil 8. t. m. tudi dr. Trumbić. Radič je pozdravil Trumbića, mu izrekel zaupnico za njegovo dosedanje delovanje in mu podal besedo. Trumbić je nato pozval Radičevo stranko na vstop v konstituento. Napram Trumbičevim izjavam je povdarjal Radič poslovnik, ki onemogočuje poslansko svobodo in pa sedanjo ustavo, ki ni plod sporazuma, ampak je nekaj usiljenega.

P IMELI SMO PRAV, ko smo že od početka in sedaj zopet opozarjali na koruptno in kvarno politiko in državno gospodarstvo bankarskih demokratov. Sedaj pišejo o kvarnosti in naravnost pogubonosti demokratske bankarske politike v Jugoslaviji tudi razni ugledni listi izven naše države. Prej ne bo rešitve iz teh razmer, dokler pri upravi in urejanju države bankirji ne bodo imeli nobene odločilne besede in bodo gospodarile resnično ljudske stranke. O nezdravem vplivu bankarstva na naše gospodarsko življenje pišejo zadnji čas posebej ugledni italijanski listi. Imajo popolnoma prav, akoravno imajo sami tudi doma precej nezdrave razmere.

PLEBISCIT V GORNJI ŠLEZIJI. Vrhovni svet v Parizu je določil, da se

bo vršilo meseca sušca t. l. ljudsko glasovanje za Gornjo Šlezijo. S tem je vrhovni svet ustregel želji voditelja Poljakov, Korfantya.

Dnevne vesti.

d SOMIŠLJENIKI! Pozovite vse obrtnike, trgovce in posebno gostilničarje, kamor zahajate, da si naročijo takoj »Stražo« in »Slov. Gospodarja«.

DUHOVNIŠKA VEST. Župnijo Čadram je dobil g. Franc Hohnjec, l. kaplan v Šmarju pri Jelšah.

POROČIL se je dne 4. t. m. gosp. Ferdo Pokeržnik, nadučitelj v Škalah z gđc. Maro Lazarjevo, profesorjevo hčerko iz Gorice. Bilo srečno!

d KONEC trboveljske rudarske stavke. Pogajanja med Trboveljsko družbo in rudarji so bila zaključena 8. t. m. Rudarjem se je dovolila hrana po istih cenah kot rudarjem v Velenju in povrh se še zvišajo rudarjem plače za 25 odst. Rudarji so začeli z normalnim delom danes.

NAŠI SODNIJSKI OBLASTI! V mariborskem okraju imamo še vedno v pretežni večini kot uradno zaprisežene cenilce Nemce in nemškutarje, kateri so bili nastavljeni še v dobi našega hlapčevanja in suženjstva. Zahtevamo prav jasno in odločno, da se tukaj napravi red! Imamo zato dovolj stvarnih razlogov, ki imperativno zahtevajo izpremembe v korist ljudstvu, državi in narodni zavesti. Ako ne bo kmalu izpremembe, bomo govorili še drugače in na drugih mestih, kakor pa s takšnimi opozoritvami. Drugod izvršijo takšne izpremembe brez javnih opozoritev in javnih zahtev!

d KDO JE TISTI GLADSTONE? Zadnji »Kmetijski list« se sklicuje na nekega angleškega državnika in učenjaka Gladstona, ki je baje 10 let pred svetovno vojno nastopil in govoril na nekem mednarodnem poljedelskem kongresu na Dunaju. Splošno znani učenjak in državnik angleški z imenom Gladstone je samo eden, namreč William Ewart, ki je bil rojen leta 1809 in je umrl leta 1898, torej 16 let pred svetovno vojno in ob času, ko ni bilo še nobenih mednarodnih kmetijskih shodov. Kot učenjak je pisal temeljite razprave o starodavnem Homerju in tudi o srednjeveškem Danteju, ni se pa pečal z modernimi kmetijskimi vprašanji. Čudno torej, kako pride sedaj ta mož kot avtoriteta za naše aktualne kmetijske razmere.

d LIBERALNA hinavščina. »Slov. Narod« je ponatisnil iz »Straže« našo sodbu o »Jutru« in Kramerju. Na ta način je povedal svojim bralcem resnico. Da bi mu Kramer tega ne zameril, je dodal na naš naslov par psovk. Tako je bratec udaril brata.

ORGANIZATORIČNO GIBANJE V VURBERGU. Dne 6. januarja smo imeli dva občna zbora. Dopoldne je zborovala skupina »Jugoslovanske Strokovne Zveze«. Načelnikom je bil zopet izvoljen vrli organizator Franc Geč. Bog daj skupini to leto veliko uspehov! Da se bo to zgodilo, držite se zvesto svoje lepe organizacije! Ko pride čas, boste želi vspehe! Popoldne je zborovalo gospodarsko izobraževalno društvo. Knjig ima 525, lansko leto se jih je prečitalo 831. Dohodkov je imelo društvo 565 kron. Priredilo je več predstav in nekaj predavanj. Zdaj se vrše predavanja o glavnih socialnih vprašanjih. Letos je odstopil dosednji večletni načelnik Jakob Felicijan, ker ima preveč drugega dela. Je načelnik občinskega agrarnega odbora, pri občini itd. Na njegovo mesto je izvoljen vrli somišljenik Leopold Krojzl, podpredsednik je ostal mladenič Franc Domiter. Bog daj društvu veliko vspeha v novem letu!

DEKLIŠKA DRUŽBA v Celju je priredila na Stefanovo nad vse lepo uspelo božičnico z božičnim drevescem, govori, deklamacijami, obdarovanjem in igro »Skrivnostna zaroka«. Obdarovanih je bilo 30 otrok in 30 družbenic z darili v skupni vrednosti 6000 K. Med ožmorom je peval zbor Dekliške družbe.

RAZPISANA SO MESTA gradnih živinozdravnikov na Vranskem, v Krškem, Št. Jernej in Cirknici. Prošnje se vlagajo do 31. januarja 1921. Natančnejša določila v razpisu v uradnem listu.

d UMOR pri Sv. Kungoti. Na kraljevo zvečer je nastal v gostilni Purkhart v občini Rošpoh, župnija Sp. Sv. Kungota prepri. Viničarski sin Jožef Eferl je bil zelo divji. Prišlo je tako daleč, da

so Eferla posadili na hladno. Eferl je tekel domov in prišel nazaj s puško — karabinko. Odprl je vrata Purkhartove gostilne in ne da bi kaj spregovoril, sprožil puško med goste. Posestnica Marija Sori iz Rošpoha je bila pri priči mrtva, viničar Ivan Wudler iz Rošpoha pa težko ranjen. Drugi so dobili manjše praske. Eferl je s puško vred zginit v temno noč. Med gosti je nastala grozna panika. Mrtvo Sori so spravili v mrtvašnico k Sp. Sv. Kungoti, kjer se je vršila dne 7. t. m. popoldne sodnijska obdukcija. Eferl se še klati po mariborski okolici.

d ŽRTEV alkohola. 20 letni viničarski sin Čebun od Sv. Jakoba v Slov. goricah se je že dalje časa rad produciral in ponašal, koliko da lahko popije žganja, ne da bi se opijanal. Ta alkoholni atlet je prišel 6. 1. tudi k Ogrinu pri Sv. Jakobu, kjer so ravno kuhali žganje. Mladostnega pijanca je pri vzduhu po svežem žganju zaščogetalo po vedno žejnem grlu in začel je zopet svojo hvalno pesem o svoji nepremagljivosti od strani alkoholnega strupa. Zganjekuharji so menili, pa se ga napij, da boš imel enkrat dosti! Čebun je res kar na eno sapo izpraznil kake 4 kozarce toplega žganja. Pa že po četrtem kozarcu ga je premagala pijanost, da je omahnil po tleh. Zavlekli so ga v hlev, kjer so ga našli v noči od 6.—7. t. m. mrtvega in od alkoholnega strupa črno zabreklega v obraz. Mladostni Čebun je za nas obmejne Slovence dokaj žalostna žrtev alkohola!

d AFERA tihotapstva z živili »en gross« na Koroškem za časa plebiscita, je dobila svojo sestrico tudi na obmejnem teritoriju Slov. goric in Apačke kotline. Živila, ki jih je dobil nek velik gospod, da bi jih razdeljeval med ubožno ljudstvo Apačke kotline in Slovenskih goric, jih je prodajal za drag denar preko meje. Domačine pa se je odslavljalo na kratko: Nimamo nič! Sedaj je prišla cela afera na dan. Žnjo se peča sodnija. Ker teče obravnava proti krivicem, nočemo danes imenovati oseb in krajev, kjer se je godil ta tihotapski roman. Poročali pa bomo po obravnavi podrobno o tej zadevi. To so narodnjaki, ki za tisočake prodajajo živila ubogega slovenskega ljudstva tujcem v tuji državi.

PREDSEDSTVO CELJSKEGA OKRAJNEGA SODIŠČA je poverjeno višjesodnemu svetniku Valentinu Flerin, dosednji vodja okrajnega sodišča je pridružen tamošnjemu okrožnemu sodišču.

IZ PTUJSKEGA OKRAJA. Znano je vsem, kako dviga germanska hidra svojo glavo v ptujem okraju, posebno v Ptuj. »Družinski list« g. Toneta pa je slep napram tej grozni nevarnosti, ker se g. Tone boji zameriti svoji bogati klijenteli. Sploh se obnašajo liberalni gospodje v Ptuj, kakor zaslepljeni. »Straža« je že parkrat ožigosala te razmere, posebno g. Otmarja, oni pa »veselo pijo in pojo« kar cele noči in se vsemu posmehujejo. Zanjka se oži! Radovedni smo, kako hočejo potlačiti čudno sodnijsko afero proti nekdanjemu Otmarjevemu »gšeftsfrajdu«, z njegovo protekcijo nastavljenemu vzdrževanemu postajenačelniku Turinu. Ako bi bil oklofutani kontrolor kaj vrreden, bi moral načelnik, kateri je obdolžen uradne tatvine biti tudi odstavljen. Te afere ne pustimo iz vidika. Ako misli gospoda, da bodo afero, katero so revčki za pravico naprtili svojemu nekdanjemu šefu, se grozno motijo! — Sicer ni samo ptujski postajenačelnik nastavljen potom korupcije in se vzdržuje s korupcijo — so tudi še drugi načelniki na tej hrvaški prog, kakor neki zagrizen Nemec, neki trgovec-grosist, katerega soproga je razen prejšnjih, pred kratkim razdrla neko družinsko srečo in katera vsaki mesec skozi 2 leti večkrat poln koš — menda ne tobaka? — vozi od »doma« iz Pragerskega, da prodaja z velikanskimi dobičkom v Prekmurju. Razentega pa kar na debelo trgujejo doma s koruzo, čebulo itd. Oklofutani kontrolor ne vidi tega, noče videti, kako so vsi prostori bili napolnjeni s koruzo itd., ne vidi težkih stotisočakov, — govori se o milijonu — katerega je ta človek zaslužil poleg svoje plače. Za plačilo ali odlikovanje pa so menda, kakor sem slišal, ga povišali te dni za uradnika. Lepe reči! Kako more trpeti ravnateljstvo južne železnice take razmere? — Ali je znano tudi gospodu poverjeniku notranjih zadev v Ljubljani vse delovanje in nehanje njemu po trejene gospode v Ptuj?

d KMETSKI in delavski shod v Prekmurju. Dne 18. januarja t. l. se bo

vršil v Dolnji Lendavi velik kmetški in delavski shod za Prekmurje. Na shodu se bo razpravljalo o raznih važnih gospodarskih vprašanjih za Prekmurje, kot o sajenju tobaka, o agrarni reformi, o zadevi odprtja mej, o vprašanju občinskih tajnikov, o denarnem vprašanju itd. Na tem shodu bodo tudi ustanovili »Kmetško in delavsko zbornico za Prekmurje«.

UMORI v Prekmurju. V Prekmurju se še vedno klatijo razni madžarski lopovi. Te dni so našli v nekem gozdu pri vasi Gučani na drevo obešeno žensko osebo. Morilci so žensko na bližnji njivi umorili, jo oropali ter jo spravili v bližnji gozd, jo obesili na drevo, da bi izgledalo, kakor bi se bila sama obesila.

EX-KRALJ NIKITA. Bivši črnogorski kralj Nikita, ki je še vedno sanjal, da bo kedaj še prišel na črnogorski prestol, ni maral sprejeti od naše države mu ponujene letne apanaže 300.000 frankov. Sedaj po sklenjeni rapalski pogodbi je pa prišel do drugega spoznanja in je sprejel apanaže.

d LAHI se boje Jugoslovancev. Ko so nekateri laški listi priobčili vest, da nameravajo jugoslovanske čete zasesti otok Krk, se je Lahov polastila taka bojazen pred Jugoslovani, da so poslali tjakaj takoj eno torpedno rušilko. Toda vest ne odgovarja resnici. Jugoslovanske čete bodo zasledile otok še le tedaj, ko zapustijo legijonarji otok. Odhod laških legijonarjev se vrši nemoteno.

d ITALIJANI uvidevajo. Italijani so začeli polagoma uvidevati, da našega zavednega ljudstva v zasedenem ozemlju ne bodo mogli s silo poitalijanciti. Pretekli mesec so že otvorili na slov. meščanski šoli v Postojni četrti razred. Meščanska šola je sedaj izpopolnjena in želja prebivalstva se je vendar enkrat izpolnila.

D'ANNUNZIJEVO GOSPODARSTVO NA REKI. V kako veliko gospodarsko nesrečo je pustolovec d'Annunzio pahnil Reko, je razvidno iz dejstva, da stane na Reki majhno kosilo 20 lir, ali 100 naših kron. Z d'Annunzijem je prišlo na Reko okrog 6000 ljudi, kateri nimajo tamkaj nobenega posla, nasprotno, silno otežkočujejo prehranjevalne razmere na Reki. Pričakuje se, da bodo ti paraziti zapustili Reko.

ČISTILCI KANALOV. Na Dunaju so socializirali čiščenje mestnih kloak in kanalov. Socializacija se torej v tem slučaju pričenja prav od spodaj. Mesto se ni moglo pogoditi z mojstri, ki so za letošnje leto stavili kolektivno pogodbo, kar je močno podobno kartelu. Nato so pomočniki ustanovili zadrugo »čistilcev kanalov«, za predsednika so izbrali nekega moža, ki je sicer izučen za kuharja, a se je 24 ur učil čiščenja kloak, in ta družba je prevzela delo. Bomo videli, če bo zadruga delala bolje in ceneje, kakor pa prejšnji »kapitalistični« mojstri.

d LEGIONARJI — ROPARJI. Trije češki legionarji so v Tirnavi na Slovaškem umorili tamkajšnjega odličnega odvetnika dr. Antona Mondoka in ga oropali. Roparski morilci so bili policiji sicer znani, toda iz strahu pred njimi jih policija ni marala prijeti.

KOLERA V CARIGRADU. Med vjetniki Wranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera, katera je dosedaj zahtevala 20 človeških žrtev.

d BOLJŠEVIŠKA STRAHOVLA DA v Rusiji. Ker je madžarska vlada obsodila na smrt nekaj madžarskih ljudskih komisarjev, ker so zakrivali na Ogrskem nečuvstva grozodejstva, je ruska boljševiška vlada naznanila madžarski vladi, da bo usmrtila takoj 4 tisoč madžarskih častnikov, ki se nahajajo v ruskem vjetništvu, ako Madžarska ne bo pomilostila in izpustila iz ječ že na smrt obsojenih madžarskih ljudskih komisarjev. Tozadevna pogajanja se zdaj vrše med madžarsko in rusko boljševiško vlado.

d KOLEDAR Slov. Kmetске zveze za leto 1921 se dobi v prodajalni Cirilove tiskarne v Mariboru. 1 komad stane 12 K. s poštnino vred 13 K. Denar se naj pošlje naprej. Koledar ima fino žepno obliko.

Iz Maribora.

d VPRAŠANJE VLADNEGA KOMISARJA za mesto Maribor še vedno ni rešeno. Prvotno se je razglasilo, da je imenovan g. Ivo Poljanec iz Celja. Zadnje dni pa krožijo vesti, da je imenovan g. svetnik Ferjančič.

d RAVNATELJEM mariborskega moškega učiteljskega je po častniških poročilih imenovan g. prof. Matija Pirc, ki že slušuje dalje časa na tem zavodu in je predsedoval za dr. Juvanom mariborski stanovanski komisiji.

d NEMŠKUTARJI proti zavednim Slovencem. Bivši nemškutarski nadučitelj Toplak, ki je služboval v Judenburgu na Gornjem Stajerskem, se je pojavil v Mariboru. Mož je eden tistih, ki smučajo pogosto v Nemško Avstrijo in nazaj. Njegova sestra je imela do časa, ko je nastala Jugoslavija, trgovino v Gosposki ulici. Ko je postal Maribor jugoslovansko mesto, so tej pristni Germanki postala tla v Mariboru prevroča in je smuknila čez mejo. Trgovino pa je dobil v najem Slovenec g. Lah. Ker je vsled pomanjkanja živil in grozne draginje v Avstriji ni prišlo, je s svojim bratom zopet prišla v Maribor. Kar naenkrat hoče ta za Nemško Avstrijo vneti dvojica vreči narodnega trgovca g. Laha na cesto. Povdarjamo, da govorita oba Toplak med seboj samo nemško. Toplak igra ulogo komija, a niti ni sposoben trgovstva in ne slovensčine. Upamo, da si bodo naše oblasti malo natančneje ogledale ta dva romarja iz Nemške Avstrije. Neprimeren naroden škandal pa bi bil, če bi moral slovenski trgovec na ljubo nemškutarjem zapustiti svoje mesto.

NAPAD NA SOLSKE SESTRE. Advokata dr. Koderman in dr. Reisman sta strupena nasprotnika šolskih sester. Da je dr. Reisman tak, se ne čudimo. A da je dr. Koderman zašel med one, ki vhitijo svoja kopja proti šolskim sestrar, pa nam je uganka. Saj je vsem Mariborčanom znano, da je to tisti Koderman, ki se je med vojsko, ko so naši fantje in mošje trpeli v strelskih jarkih, prijetno senčil v zavodu mariborskih šolskih sester. In sedaj pošilja ta avstrijski oficir poročila v slovenske liste, češ, da šolske sestre v St. Petru, ki so pod nemškim vplivom, širijo nemškutarski duh med žensko mladino. Mariborski Slovenci pa vemo, da je bil ravno St. Peter niže Maribora, kjer šolske sestre podučujejo žensko mladino, edina župnija v mariborski okolici, ki je bila za časa stare Avstrije najbolj narodno zavedna. Gospodje demokrate, pridite z boljšimi dokumenti!

K OKTOBERSKIM DOGODKOM lanskega leta v Mariboru. Znano je, da so nekateri listi denuncirali eksportnega akademika Zdenka Verstovška, češ, da je on vodil izgrede v Mariboru. Na to denunciacijo so se vršile proti njemu preiskave pri policiji in pri sodišču, ki so spoznale te podle denunciacije kot neosnovane in niso imele nobenega povoda postopati proti njemu.

d PRVI PLES. Lep je bil prvipes v Mariboru v Götzovi dvorani: dekoracija, paviljoni, vojaška godba, šramelj, petje itd. Poloneza, prvi valček, na to je šlo še vse lepo v redu, čeprav so že nekateri švigali po celi obsejni dvorani. Polka francoska — brrr. Tu se je začelo. Aranžer se je trudil zamanj, odpraviti razne amerikske (morda bolj indijanske) — seve „moderne“ — plese, pa kaj zamore en človek proti mno-

žini. Prav škandalozne pozicije so zavzemali posamezni pari. Ali bodo res na vsakem plesu kvarili gotovi elementi vtis prireditve in veselja udeležencev s svojimi oko in moralo žalečimi »šiberji«? Ali mislite vsako prireditev naših narodnih in kulturnih društev onečastiti in potisniti na nivo »tingltangla«? Potem svetujemo društvenim odborom, da razne take inteligente iztirja iz svojih prireditev. Naša narodna čast zahteva dostojno vedenje, osobito na plesih — kajti tam pokaže človek, kaj da je in kaj je dolžan sebi in svojim sosesčanom. Proč s plesnimi razuzdanostmi nekdanjih »Neronovih« časov. Pa še ena čudna novost se je opazala: kadečenje v plesni dvorani in celo promenirali so z gorečimi cigaretami. Čudimo se, da naše ženstvo s takimi neolikanci ne napravi kratkega procesa. Človek se mora nehoti vprašati: smo li res v 20. stoletju? Da, zašli smo daleč, jako daleč!

d KRATKOVIDNOST mariborskih policijskih predstojnikov. Policije imamo v Mariboru več nego preveč, samo, kjer bi morala biti in kjer jo rabiš, tamkaj je ni! Taka policijska malomarnost in kratkovidnost se godi v onih, v vedno močno temo zavitih prostorih krog mestne klavnice. Odkar se kolje v mariborski klavnici, je v njenih prostorih in krog nje zaposlenih bogzna koliko mesarjev fantinov gonjačev. Ti mesarski elementi: zaposleni in še več brezposelnih se kladijo v nočni temi krog klavnice in so prava nadloga za gostilno pri klavnici, katero radi dobre postrežbe radi posejajo najboljši gostje iz mesta. Človeka posameznika je na večer strah, ako koraka v temi iz klavniške gostilne proti mestu in ga srečuje vse polno temno prihuljenih postav dokaj sumljive kakovosti. In res, ako bi kedo v oni nezastrašeni klavniški okolici zginil v valovih Drave, živa duša bi ne znala, kaj je z njim. Po mostu butajo policaji drug v drugega, krog klavnice, kjer je sedaj nakopičene največ sodrge, pa ni po dnevu, še manj pa v noči, niti enega varnostnega organa. Gostilničar pri klavnici je tudi uboga para, ki je izročen na milost in nemilost klavniške sodrge. Od policijskega komisarja zahtevamo, da se ustanovi v bližini klavnice stražnica, katere namen bo, da zagotovi živjensko varnost v najbolj od temnih elementov osumljenem delu našega mesta. Tokrat samo toliko in v mili obliki, pa v upu, da bodo poslušali naš klic gospodje pri policijskem komisarijatu.

d SPREMEMBA POSESTI. Znano mariborsko veliko trgovsko hišo na Aleksandrovi cesti, na kateri se je blestel napis: »Kokoschnegg«, je kupil mariborski narodni trgovec I. N. Šostarič. Tako se polagoma ruši ena nemškutarska trdnjava za drugo.

MARIBORSKA PODRUŽNICA S. P. D. naznanja, da se je zvišala članarina na letnih 24 kron. Novopristopivši člani plačajo 6 kron vpisnine. Ustanovna znaša enkrat za vsej 400 kron. Planinski Vestnik, ki prične v kratkem izhajati, bodo morali člani posebej naročiti ter stane na leto 40 kron. Planinski koledar, ki ga naj ima tudi vsak član, stane 20 kron. Stari in novo pri-

stopivši člani, kakor tudi naročniki Vestnika in koledarja naj se zgledajo pri blagajniku g. Avgustu Paulinič, Maribor, Krekova ulica št. 5/I. vsaki dan od 13. do 14. ure.

Odbor.

d PLANINSKI PLES se vrši na pustno soboto, 5. februarja v Götzovi dvorani v znamenju valčka. Vojaška godba, paviljoni. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Predpriprave so v najboljšem teku ter bo nudila dekoracija mnogo lepega, osobito ker so vsa predela v rokah priznanih strokovnjakov. Narodne in planinske noše, seveda brez podkovanih črevljev, drugače promena obla. Člani, ki se izkažejo z izkaznico za l. 1921 imajo znižano vstopnino. Kdor se nima izkaznice, naj si isto preskrbi.

ORGANIZACIJA vojnih invalidov, vdov in sirot v Mariboru naznanja, da se vrši dne 16. januarja 1921, ob 10.15 predp. v dvorani restavracije »Fuchs« Jurčičeva ulica 7, poučni sestanek o pomenu organizacije vojnih invalidov, vdov in sirot. Povabljeni so vsi vojni invalidi, vdove in sirote, člani kakor tudi nečlani.

d KARTE za premog. Mestni magistrat naznanja, da se bodo 10. 1. do 2. 1. 1921 izdajale pri mestnem knjigovodstvu, Rotovžki trg št. 6, soba št. 4., karte za premog. Opozarja se stranke, da si v tem roku preskrbe označene karte, ker se brez istih ne bo izdajalo nikakega premoga.

Orlovski vestnik.

o IZOBRAŽEVALNA DRUŠTVA, kjer se ni orlovskih odsekov, pa jih želite ustanoviti, ali pa kjer bi se odseki mogli ustanoviti, pošljite zastopnike na občni zbor mariborskega okrožja Orla.

d ODBOROVA seja orliškega krožka v Mariboru se vrši v sredo, 12. t. m. ob 6. uri zvečer. Prostor kakor navadno. Vse odbornice vabljene k polnoštevilni udeležbi. — Predsedniba.

d DEKLISKI večer za vse sestre orlice se vrši v četrtek, 13. t. m. ob 7. uri zvečer v telovadnici č.č. šolskih sester. Udeležba obligatna. Vabljene so k udeležbi tudi mladenke, ki želijo vstopiti na novo v orliški krožek.

o ODESKI mariborskega okrožja Orla, ne pozabite na občni zbor okrožja 16. t. m. Prinesite s seboj pismena poročila. — Kjer so krožki Orlic, stopite z njimi v zvezo in napravite načrt za leto 1921. — Ne pozabite na naraščaj posebno tam, kjer imajo tudi nasprotniki svoj naraščaj. Poročajte o njih gibanju!

o MARIBORSKO OKROŽJE priredi po naročilu Zveze koncem januarja tridnevni tečaj. Odseki, mislite že zdaj na to in poročajte na občnem zboru. Tečaj bo tudi za novi okrožji Sv. Lenart in Pohorje ob enem z mariborskim.

o MARIBORSKEMU ORLU sta darovala gospod sodni svetnik Fon 160 K in g. prof. Vesenjaj 40 K. Odbor se jima tem potom prav iskreno zahvaljuje. Živel! posnemovalci!

o ČLANI mariborskega Orla, posejajte pridno društveni prostor v Apotekarci!

Tržno poročilo iz Maribora.

Mariborski trg je bil v soboto, 8. januarja zelo živahen. Cene so poskočile skoro pri vseh predmetih. Blaga je bilo zelo mnogo na trgu.

Meso in špeh à 1 kg:

Svinjski špeh	K 40.— do 50.—
Svinjska mast (spušč.)	» 52.— » 55.—
Svinjski ocvirki	» 32.— » 34.—
Svinjsko meso	» 32.— » 36.—
Svinjska glavina	» 20.— » 22.—
Svinjsko meso (prek.)	» 45.— » 55.—
Goveje meso	» 18.— » 22.—
Goveji jezik	» 22.— » 24.—
Goveji želodec (osn.)	» — » 8.—
Telečje meso	» 20.— » 22.—
Ovčje meso	» 18.— » 20.—
Loj	» 25.— » 30.—

Perotnina à komad:

Purani	K 120.— do 180.—
Goske	» 80.— » 140.—
Piske	» 20.— » 60.—
Domači zajci	» 10.— » 30.—
Jajca (cela)	» 4.— » 5.—
Jajca (zdrobljena)	» — » 2.—

Žito in pšeno à 1 liter:

Koruza (rum. in bela) K 4.— do 5.—	
Ječmen	» 4:50 » 5.—
Oves	» — » 3.—
Ajda	» — » 3.—
Pšenica	» — » 7.—
Ajdovo pšeno	» 11.— » 12.—
Proseno pšeno	» 7.— » 8.—

Druga živila:

Bučno olje 1 liter	K 68.— do 76.—
Bučne prge (oljate) 1 kilogram	» 4.— » 5.—
Zelje (glave) 1 kom.	» 2.— » 3.—
Zelje (kisló) 1 krožnik	» — » 1.—
Bela repa 1 komad	» —50 » 1.—
Bela repa (ribana) 1 kg	» — » 2.—
Bela repa (ribana) 1 krožnik	» — » 1.—
Rumeno korenje 1 k.	» —50 » 1.—
Rdeča pesa 1 kom.	» 1.— » 2.—
Krompir 1 kg	» 2.— » 2:20
Krompir 1 merica	» 15.— » 17.—
Čebula 1 kg	» 5.— » 6.—
Solata-endivija, 1 k.	» 2.— » 3.—
Jabolka 1 kg	» 4.— » 8.—
Orehi 1 kg	» 16.— » 17.—

Mleko in mlečni izdelki:

Mleko 1 liter	K 4:50 do 5.—
Surovo maslo 1 kg	» 55.— » 60.—
Sir 1 kg	» 9.— » 10.—
Smetana (kislá) 1 l.	» — » 20.—

Drugi predmeti:

Brezove metle 1 k.	K 3.— » 4.—
Spleteni jerbasi 1 k.	» 8.— » 30.—
Škaf (navadne velikosti) iz smr. lesa	» — » 40.—

Špeharjev je bilo na trgu 30. Pripeljali so okoli 150 prašičev. Krompirja je bilo 22 vozov. Čebule 4 vozov. Na trg je došlo veliko število železničarjev in drugih oseb iz Nemške Avstrije. Proti poldnevu so cene pri vseh predmetih nekoliko padle.

g SVINJSKI SEJEM v Mariboru. Na svinjski sejem v Mariboru na pretekli petek je bilo prignanih 46 ščetincev. Za kilogram žive teže so plačevali od 26 do 30 K. Poprodalo se je vse.

Moj stric in moj župnik.

Iz francoščine prevedel Paulus.

(Dalje.)

Perrina se je preplašila, zgrabila je svoje coklje, zbežala in se skрила v hlevu. Fant je snel klobuk in me je gledal z bedastim nasmehom, da se se ma usta raztegnila do ušes.

»Tisrčno sem se nasmejala temu prizoru.

Kar privozi na dvorišče lahek vozček, ki ga preje nisem opazila. Nek moški skoči na tla, reče par besed slugi, ki ga je spremljal, in pogleda krog sebe, s kom bi mogel govoriti.

Perrinin robec se je belil iz hlevovih globin, ona sama pa se ni ganila. Njen ljubček je skokoma plaul za kap slame, jaz pa sem se skrila za oknom, vsa okamenela pri tej novi pri kazni, in sem nepremično opazovala nadaljne dogodiljaje.

Neznanec je z dvema naglma korakoma stopil po razpadlih stopnicah dvorišnega vhoda in pogledal za zvoncem pri vratih, ki ga tam sploh nikoli še ni bilo. Ko je to iznašel, in ker pomirljivost ni bila njegova čenost, je koj s pestmi parkrat krepko udaril po vratih.

Moja teta in Suzana sta obe hkrati prišli pred vrata. Cisto nič se ni preplašili. Ugotovila sem, da je zelo pogumno in navadno sem s. k. j. ta prvi trenutek kar najugodnejše mnenje o njegovih srčnosti.

Najahno je pozdravil in posnela sem iz njegovih kretanj, da prasi, ali bi smel vedriti pri nas, ker ga vznemirja grozeča nevihta.

In res je tisti hip izbruhnila z ve like silo. Komaj so imeli čas, da so spravili voziček na varno.

Pravijo, da samota vzgojuje plahost. Toda v nekaterih slučajih ima ravno nasprotni učinek. Jaz z nikomur nisem prišla v dotiko, nikoli so nisem imela prilike, opazovati življenje in ljudi, zato sem sama sebi neomajeno zaupala in čisto nepoznano mi je bilo tisto čuvstvo boječnosti, ki za temni najsijajnejše dušne zmožnosti in stopi najbolj nadarjenega človeka.

Vkljub temu pa mi je močno bilo srce pri tem doživljanju, ki so ga rodile takorekoč moje lastne misli in želje, in čbotaljvala sem se tako dolgo, stopiti v salon, da sem bila pri vratih še le, ko je prišel gospod župnik, ves moke, pa zelo dobre volje.

„Gospod župnik“, sem kriknila in

hitela k njemu, „nek moški je v salonu!“

„Ej —! Najemnik menda.“

„O ne, gospod župnik! Resničen moški!“

„Kako to, resničen moški?“

„Hočem reči, da ni ne duhovnik in ne najemnik. Mlad je in čedno oblečen. Hitro pojdiva v salon!“

Vstopila sva in skoro bi bila glasno vzkljknila, ko sem pogledala na teto. Njen obraz je bil v resnici ljuboziv in prijazno se je smehljala neznanu, ki je sedel njej nasproti in se kazal čisto domačega.

Sicer pa je sam pogled na njega zadostoval, da razjasni najbolj čemer nega človeka. Neznanec je bil velike postave, precej obilnega telesa, in lice je bilo odkritosrčno in veselo. Navihane brke je nosil in kraklo ostrizen, svetle lase je imel. Njegova lepo začetana usta so se rada odkrila in neprisiljeno nasmičavala in razkrivala vrsto belih, lepih zobov. Vsa njegova osebnost je dihal veselost in ljubezen do življenja.

Ko sva vstopila, je vstal in čakal da nas teta predstavi. Toda njej je bilo to pravilo oljudnosti toliko znano, kakor kakemu prebivalcu Grenlandi-

je. Predstavil se je torej sam kot Pavel de Conprat.

„Conprat?“ se je razveselil župnik, „ali ste morebiti sin tistega poveljnika Conprat, ki sem ga jaz svojčas dobro poznal?“

„Moj oče je res poveljnik, gospod župnik. Ali ste ga poznali?“

„Storil mi je pred leti mnogo usluge. Priden izvrsten človek!“

„Vem, da mojega očeta ljubijo vsi ljudje“ je odgovoril gospod de Conprat in njegovo lice se je še bolj zjasnilo. „Srečen sem, da dobivam vedno novih dokazov za to.“

„Ampak“, je povzel župnik, „ali niste v sorodu z gospodom de Pavol?“

„Seveda! Bračranec v tretjem kolenu.“

„Tule je njegova nečakinja!“ me je predstavil gospod župnik.

Vkljub svoji naivnosti sem dobro opazila, da je v očeh gospoda de Conprat zasijalo občudovanje.

„Zelo me veseli, da se morem seznaniti s svojo dražestno sestrično“, mi je dejal s prepričevalnim glasom in mi ponudil roko.

Prijetno drhtenje sem začutila pri tem poklonu in brez vsake boječnosti sem položila svojo roko v njegovo.

Dalje prihodnji.

MALA NAZNANILA

PRODA SE:

Dvojni valjni stol, skoraj nov, dimne pol konjske sile 110 volt, proda tovarna za izdelovanje stolov B. Lirzer, Maribor. 15

Vila v Mariboru, se proda ali pa zamenja za kmetsko posestvo, poslopije obstoji iz 3 stanovanj, zraven je hlev za dva konja in shrambe za vozove + eno stanovanje se kupec lahko takoj naseli. Naslov v upravi. 2-2 6

SLUŽBE:

Sluga, se takoj sprejme v javni bolnici v Mariboru. 2-2 11

Babica, katera bi hotela poslovati v javni bolnici v Mariboru, naj se takoj javi. 2-2 10

Jakob Kelc krojaški mojster, STOLNA ulica 5.

izvršuje po **najnovейše in najceneјše** vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna! Postrežba točna! 12

Podpirajte obrtnika-Slovenca!

Stavb. in umet. ključavničar **Franjo Kumerc, Maribor,** Pod mostom št. 10

se priporoča cenj. občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela: kot popravila poljedeljskih strojev, toplovodov in parnih kurjav.

Delo solidno! Cene zmernel!

FRANCO DUČEK,
svečar v Mariboru, Vetrinjska ul. 6
priporoča častiti duhovščini za Svečnico svojo bogato zalogo cerkvenih sveč in drugih voščenin.

„IZPIS“
Inserirate v

Koruzoinoves

919 cele vagone, kakor tudi manjše količine nudi po dnevnih cenah

Anton Tonejc in drug Maribor

Slovenci širite naše liste!

SOL belo nemško jedilno v vrečah nudi cele vagone kakor manjše količine za takoj - - - - - 918

Anton Tonejc in drug Maribor

Obnovite naročnino!

POHIŠTVO

raznovrstno **LASTNEGA IZDELKA,** iz trdega in mehkega lesa, se zavoljo pomanjkanja prostorov in zavoljo preobilice zalog po skrajno znižanih cenah prodaja pri

PETER HOCHNEGGER in dr. MARIBOR
Koroška cesta 46-53. - - - Prodaja tudi proti mesečnemu odplačilu.

Cevlje, dokolenice (gamaše) perilo obleke tržne torbice potov. košare, vrvi ter razno galanterijsko blago kupite najceneje pri tvrdki **Jakob Lah, Maribor** Glavni trg 2.

I. Jugoslovanska tovarna poljedeljskih strojev!

Stavbeno in umet. ključavničarstvo! Livarna za železo in kovine!

Izdeluje vsakovrstne stroje, kot poljedeljske, tovarniške, stroje za opekarne, za klobasne tovarne in parne žage. Motorje na bencin in olje.

Popravila vsake vrste in vsakega izdelka strojev! Kupuje in vzame v račun vsakovrstne stare stroje. Kislarno varenje v svoji lastni tovarni. Izdeluje v stavbinski obrti: Vsakovrstne štedilnike, ograje, peči, ključavnice, ter vsa v stavbeno stroko spadajoča dela kakor tudi popravila.

Franjo Farič, tovarnar, MARIBOR

Kralja Petra trg št. 9, Magdalensko predmestje (Poprej na Pobrežju).

TISKARNA SV. CIRILA

Koroška cesta 5 **V MARIBORU** Koroška cesta 5

TELEFONSKA ŠTEVILKA 113

USTANOVLJENA LETA 1885

MODERNO OPREMLJENA Z NAJNOVEJŠIMI ČRKAMI SPREJEMA VSA V STROKO SPADAJOČA DELA. KAKOR: KNJIGE, BROŠURE, RAČ. ZAKLJUČKE, CENIKE LEPAKE, LE-TAKE, VABILA, OSMRTNICE, POROČNE KARTE, POSETNICE I T D. I T D TER JIH IZVRŠUJE NAJHITREJE IN NAJCENEJE.